

LUMINA

FOAIE RELIGIOASĂ-CULTURALĂ PENTRU POPOR

ABONAMENTUL:

Pe an: . . . . . : 12 coroane
Pe 6 luni: . . . . . : 6 "
Pe 3 luni: . . . . . : 3 "
Un număr 24 bani

APARE JOIA

REDACTOR:
Dr. CORNEL CORNEAN

REDACȚIA ȘI ADMINISTR.: Strada Timișorii Nr. 59.

TELEFON Nr. 30.

INSERTIUNILE SE ÎSOCOTESC AMĂSURAT TARIFEI
MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

Răbdare creștinească

Dr. Sebastian Stanca

Floarea răbdării atât de trebuincioasă pentru fiecare om nu se găsește nici pe câmp nici în păduri, nici măcar între leacurile farmaciilor. Și de ea totuși are trebuință neapărată fiecare om mai ales în zilele acestea grele fără seamăn. Bolnavul ce zace luni de zile în spital se întreabă: până când Doamne să mai sufer? Și răspunsul este: răbdare. Ostașul încins în oțelele armelor de ani de zile se întreabă: până când? Și același răspuns: răbdare. Mamele, soțiile, bătrânii și copiii istoviți de lipsuri și amărăciune se întreabă: până când să mai răbdăm? Și același răspuns li se îmbie și lor: răbdare!

E grea povara răbdării, de orice altă povară te poți ușura, o arunci de pe umeri și răsufli ușurat, dar povara răbdării te apasă, îți strânge bazele răsufării, te arde în tainițele sufletului, și nu te dă slobod. De aceea răbdarea adevărată pretinde suflete întregi, oțelite în necazuri, suflete curate, cari să înfrunte orice primejdie și să poarte povara aceasta până în sfârșit fără să cadă biruite.

Închipuiți-vă un om care stă în fața judecății și ceasuri întregi sau zile dearândul are să aștepte sentința care hotărăște asupra vieții sau morții lui. Ce grozavă e nesiguranța care plutește asupra sorții lui. Coarda cumpenei în care se cântărește cinstea și libertatea, moartea și viața stă să plesnească. Întrebările și răspunsurile dau o luptă înfricoșată. Și așteptarea înfrigurată sugerează pe nectul măduva din oase și energia din suflet. Povara răbdării e grozavă. Și aceasta e răbdarea care trebuie să o porți.

Există însă o altfel de răbdare care o poartă omul de bunăvoie, căreia se pleacă cu drag și fără șovăială și aceasta e răbdarea creștinească.

Ostașul care poartă truda războiului prin șanțurile mocirloase, prin pădurile sfârticate de ploaia ghiulelor, peste câmpiile scurmate de granatele flămânde, pururea cu moartea în față, răbdă toate mizeriile războiului cu răbdare creștinească, de bunăvoie, pentru că știe că răbdarea aceasta slujește unui scop mare, unui ideal, fericirea patriei și prin aceasta fericirea familiei sale. El știe că un ideal mare nu se poate ajunge fără jertfe mari și dacă soarta l-a ales pe el ca să fie și el o piatră în temelie acestui ideal, el răbdă bucuros pentruca acel ideal să se întruzeze.

Răbdarea osânditului e ca picăturile de ploaie ce se adună în gropile de pe uliță. Când dă căldura se moleșesc, se strică, evaporază, iar picăturile din urmă se perd în mocirolă. Răbdarea creștinească însă e ca raza soarelui, care cutropită o noapte întreagă de întunec, răsare sfioasă în zorile zilei crește, pe nedelete și în urmă vine întunecul și umple întreg cuprinsul văzduhului de lumină și căldură bogată.

Răbdarea creștinească e ca apa izvorului ce naște din stânca biciuită de vremuri, oricât ai lua din ea nu se sfârșește, dimpotrivă tot alta și iar alta vine la loc și ea tot proaspătă rămâne.

Răbdarea creștinească se împropătează mereu, toarnă mereu în suflet putere nouă, văpaie vie de energie și putere, de a birui orice greutate.

De unde ia răbdarea aceasta atâta forță? Dela faptul că ea se întemeiază pe nădejdea și credința creștină.

Credința, că lupta se poartă pentru ideal, nădejdea, că prin biruință idealul acesta se va întruchipa, fericirea patriei, fericirea copiilor săi, da ostașului puteri extraordinare, răbdare uriașă care în loc să-l înfrângă, îl oțelește și mai mult spre a birui orice primejdii.

Așa a fost răbdarea lui Isus, nu de silă, ci de bunăvoie, pentru că a știut, a crezut puternic, că prin jertfa răbdării sale va mântui omenimea. De aceea zice sf. apostol Iacob la cap 1. v. 3: Credința voastră de este curată lucrează răbdare, care statornică rămâne până în sfârșit; la cap 5. v. 10: Luați pildă de îndelungă răbdare dela prorocii cari au grăit nouă în numele Domnului și la cap 5. v. 8: Fiți deci îndelungrăbdători și vă întăriți inimile voastre întru Domnul.

Ce pildă frumoasă și îndemn de răbdare ne îmbie apost. Pavel în ep. către Romani cap 8. când zice: »Cine ne va putea despărți de Cristos? Sufferința sau strâmtoarea sau prigonirile sau foametea sau golătatea sau primejdiile sau robia?« Nu, pe aceste le răbdăm, pentru că »suntem încredințați, credem tare, că nici moartea nici viața, nici îngerii, nici puterile nici cele de acum nici cele viitoare, nici orice altă faptură nu este în stare să ne despartă de Domnul!«

Încrederea curată în Dumnezeu lucrează răbdare curată, răbdare creștinească puternică, ce nu te apasă, nu te sugrumă ci dimpotrivă te înalță.

Din sfânta Scriptură

„Uitați-vă la neamurile cele dintru început și vedeți, cine a nădăduit spre Domnul și s'a rușinat, sau cine a petrecut în frica lui și a fost părăsit, sau cine l-a chemat pe el și a fost trecut cu vederea?” (Isus Sir. c. 2, v. 10).

Dumineca a III-a după Pogorârea sf. Duh

(Evanghelia dela Matei c. 6, v. 22-33).

„Zis-a Domnul: lumina trupului este ochiul, de va fi dară ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminos. Iară de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi în-

tunecat. Deci dară dacă lumina, carea este întru tine, este întunec, dară întunecul cât va fi? Nime nu poate la doi domni sluji, că sau pe unul va urî și pe altul va iubi; sau pe unul va cuprinde și pe altul va urgisi; nu puteți lui Dumnezeu sluji și lui Mammona. Pentru aceasta zic vouă: nu vă grijiți cu sufletul vostru, ce să mâncați și ce să beți, nici cu trupul vostru cu ce să vă îmbrăcați, au nu este sufletul mai mult decât hrana și trupul, decât îmbrăcămintea? Căutați la păsările cerului, că nici samănă, nici seceră, nici adună în jitnițe și Tatăl vostru cel ceresc le hrănește pe ele, au nu sunteți voi cu mult mai aleși decât acelea? Dară cine dintru voi grijindu-se, poate să-și adaugă statului său un cot? Și de haină ce vă grijiți? Socotiți crinii câmpului cum cresc, nici se ostenesc, nici torc. Iară zic vouă, că nici Solomon întru toată mărirea sa nu s'a îmbrăcat ca unul dintru aceștia. Deci dacă pe iarba câmpului, carea astăzi este și mâne se aruncă în cuptor, Dumnezeu așa o îmbracă, au nu cu mult mai vărtos pe voi, puțin credincioșilor? Drept aceea să nu vă grijiți, zicând: ce vom mânca sau ce vom bea, sau cu ce ne vom îmbrăca? că toate acestea păgânii le caută, că știe Tatăl vostru cel ceresc, că vă trebuiesc acestea toate. Deci, căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui, și acestea toate se vor adauge vouă".

*

Omul e cea mai aleasă făptură a lui Dumnezeu, de aceea îl ocrotește Domnul cu brațul său cel înalt și revarsă asupra-i mulțimea darurilor desăvârșite. O datorie mare are însă omul să plinească; trebuie să-și contopească viața sa sufletească cu voia cea sfântă alui Dumnezeu. Cu un cuvânt trebuie să trăiască în ascultare față de El.

Făcând astfel — cum ne arată evanghelia de față — nu va duce lipsă de nimic, căci Tatăl cel ceresc, hrănitorul a toată lumea, îl va împărtăși de tot nutre-

mântul sufletesc și îi va da cu prisosință cele trebuincioase trupului.

Dar omul să nu uite pentru nici o clipă, că e făptura lui Dumnezeu cea împodobită cu suflet, că e zidit pentru un scop mai înalt, pentru o viață vecinică și fericită și că nu e sortit numai vieții pământești celei trecătoare. Așadar înainte de toate sufletul, schinteia cea dumnezeiască din om, apoi celelalte!

Sufletul, acest dar prețios al lui Dumnezeu, să-l creștem prin împlinirea legii lui Dumnezeu și prin ferirea de toate faptele potrivnice; sufletul să-l cultivăm prin o dorință și râvnă curată, de a ne desăvârși în cele creștinești. Să ni-l înfrumusețăm cu cununa nevestejită a dragostei, a dreptății și păcii simțită și înfăptuită față de Dumnezeu și față de semenii noștri.

În felul acesta sufletul nostru și viața lui va câștiga acea curăție strălucitoare, care va lumina tot trupul, covârșind por-nirile rele ale acestuia, adecă risipind întunecul. Și trupul pătruns de curăția sufletului își va avea pe ale sale. Sănătate și tărie, simțuri nesmintite, brațe vânjoase și picioare grabnice întru agonisirea celor de lipsă pentru ziua de astăzi. Când vom avea acestea, ce ne mai trebuiesc? Nu ne este oare asigurată atunci puțința de a petrece ziua de astăzi? Da, ziua de astăzi, iubiți cetitori, căci viața noastră pământească nu dăinuiește o vecinicie, ci zilele ne sunt numărate. Au nu ne învață Domnul Cristos să ne rugăm așa: „pânea noastră, cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi”? Și noi totuși în teama, că perim de foame ori că rămânem neîmbrăcați, ne frământăm neîncetat cu grijile zilei de mâne! Dar, dacă ca mâne inima din piepturi încetează să mai bată, ce mai folosește truda amară? Sau poate lăcomia de-a ne ști îngrădiți cu bunătăți lumești ne stoarce sudori reci și ne face să găfăim, de câte ori ne opintim după averile acestei lumi? Cu atât mai rău; căci bogățiile mari încă n'au făcut pe nimenea fericit. Casele mari

ca cele din povești, pungile infoiate și magazinele încărcate de bucate nu înseamnă nici decât fericirea. Căci se zice: „Ce folos îi este omului, dacă ar dobândi lumea toată și își va pierde sufletul?” Și celce aleargă după bogățiile lumii acesteia mai curând ori mai târziu își va pierde sufletul, căci goana și frământările lui zgomoase după ban, îl va împinge în brațele Mammona, a zeului bogăției. Un astfel de om și-a uitat de sufletul său și nu va sluji adevăratului Dumnezeu, ci se va închina idolului purtător de aur și argint.

De această pierzare voiește Domnul Cristos să ne scape, îndreptându-ne privirea la bunătatea și iubirea cea mare a Tatălui ceresc, care hrănește păsările cerului și împodobește crinii țarinei. Lui trebuie să-i slujim, lui să i ne închinăm, și toate câte ne trebuiesc se vor adauge nouă.

Știrile săptămânii

Mersul războiului. Comunicatele oficiale și agenția telegrafică ungară vestește, că ofensiva italiană dela Piave continuă. La Chiesa Nuova unde dușmanul a câștigat ceva teren italienii au atacat din nou cu vehemență. Le-a și succes să pătrundă în pozițiile prime ale noastre, dar în curând au fost scoși. Și între Piave și Brenta și-a continuat dușmanul atacurile. Izbitura principală au dat-o la Monte Satarolo, unde s'au iscat lupte îndârjite piept la piept. Pe platoul dela Setti Communi și pe frontul tirolez asemenea au fost lupte sângeroase de artilerie. — Cel mai nou comunicat oficial ne aduce știrea, că din tactică ne-am retras trupele în cea mai mare ordine dela delta Piavei. În schimb aeroplanelle noastre au secerat învingere strălucită aruncând asupra dușmanului 1065 chgr. bombe și 20.000 pușcături de mitralieră.

La frontul apusean la Ypern au fost atacuri de ale dușmanului. Asemenea și la râul Somme. Francezii de altfel, cum scriu foile lor, așteaptă un nou și puternic atac al germanilor între Reims și Verdun. Dreptacea oamenii părăsesc în număr tot mai mare Paris-ul.

Calomniile contra familiei regale. Dușmanii monarhiei răspândesc de un timp încoaci știri cu scopul de a umbri viața privată a Regelui. Mai nou s'au pus în circulație minciuni, imputându-se părechii regale o ținută contrară

FOIȚA „LUMINEI“

Două feluri de copii

Mă plimbam în aer vara
Pe întinsele câmpii
Ș'am văzut păscând la marve
Două feluri de copii.

Întro parte, jos la umbra
Unei tufe din răzor,
S'adunase șapte 'n roată
Unui în mijlocu lor:

Le cetea frumos, cuminte,
Versuri mândre cătânești,
Iar ceilalți dădeau ureche,
Privind zările cerești.

Nu departe dela dânșii
Altă roată de copii
Se jucău în cărți și 'ntruna
Se sfădeau, vorbeau prostii.

Judecați cu mintea voastră
Dragii mei iubiți plugari:
Ce s'alege din aceștia,
Când or fi odată mari!?

G. B.

Despre hrana noastră

Tullia Bogdan

Prin al doilea an al războiului am început să ne plângem de traiul greu de toate zilele. Pe fiecare zi s'au scumpit toate cele de lipsă pentru hrană, mai cu seamă carnea a devenit mâncarea pe care omul sărac n'o vede astăzi cu săptămânile. Dar în aceeași măsură s'au scumpit laptele, legumele, ouăle, pânea, toate, toate. Așa, încât îți trebuie bună chibzuială, să te nutrești destul de bine și nu prea scump. Să fii hrănit destul de bine în felul acela, ca nu numai să te simți sătul, ci mâncarea consumată să fie și destul de nutritoare pentru corpul omenesc. Bineînțeles, asta e foarte greu de ajuns acum, când tocmai partea cea mai nutritoare din mâncări, n'o poți avea decât pe bani scumpi și doar nici atunci.

La sate însă și azi e mult mai ușor traiul și mai ieftin de sigur de cât la orașe. Așa dară țaranului nostru îi este mai lesne să se nutrească bine, numai trebuie să știe s'o facă. Să fie ori cât de săracă o căsuță dela sat, va avea o grădină de legume, măcar și cât o palmă de loc, și tot atâta pentru ca să poată crește galițe (hoare, paseri). Și îndată ce are 4-5 găini la casă, are ouă peste an, de cu primăvară, cu puțin lucru va putea crește câți-va zeci de pui, din cari le

poate fi asigurată hrana de carne. Numai o femeie foarte nepricepută sau leneșă, trăind la sat, nu va crește galițe, cari să-i de-a nutremântul (hrana) principal peste toată vara până toamna târziu.

Iar din grădină, dacă e bine îngrijită, sămănată și lucrată la timp potrivit, și dacă Dumnezeu se îndură să de-a și vreme priincioasă să poate scoate tot ce e de lipsă peste anul întreg. Decum s'a dus zăpada, într'o grădină se găsește verdeață bună de fiertură. Urzica, trifoiul, lobo-dele (mai cu seamă cele albe), cari răsar la cel dintâi soare calduț de primăvară, ne dau o hrană foarte bună. Mai târziu urmează celelalte legume din cari tragem îndoite foloase dacă știm să le întrebuițăm toată partea lor cea bună. Așa d. e. frunzele de sfeclă albe și roșii, cele de ceapă, gulii (calarabe) varză (curechi), toate sunt bune de mâncat și e păcat să le aruncăm, crezând că nu sunt de nici un folos. Putem pregăti din ele mâncare foarte bună și cu puțină cheltuială. Și așa urmând, fiecare la timpul său, până toamna când pică bruma vom trăi din grădină.

Femeia cu rost și cumpăt, de cu vreme, începând chiar dela începutul verei, pe lângă hrana de vară se va îngriji și de cea a timpului de iarnă. Legumele cari nu se pot păstra în starea lor naturală în pivniță sau în pământ, cum sunt: cartofii (crumpenele), morcovii, gulii, ș.

